

Punt 2

**BEN JIJ
DONOR?**

**STUDENT
OP KAMERJACHT**

*Bredase
daghappen
getest*

ambities worden ondernemingen

Ondernemen? Starterslift!

Studeer of werk je bij Avans Hogeschool en wil je graag een eigen bedrijf beginnen? Kom dan eens praten en ontdek waarmee wij jou kunnen helpen!

Coos Salomons
AKV|St. Joost
coos.salomons@starterslift.nl
06 543 555 34
Kamer 61.405
Lovensdijkstraat 61, Breda

Berry Timmers
**Academie voor Ondernemers-
schap, Marketing en Innovatie**
berry.timmers@starterslift.nl
06 128 552 33
Onderwijsboulevard 215
's-Hertogenbosch

Berry Timmers
**Academie voor Marketing
en Business Management**
berry.timmers@starterslift.nl
06 128 552 33
Kamer HG204J
Hogeschoollaan 1, Breda

meer info

www.starterslift.nl

Stichting Starterslift wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de provincie Noord-Brabant, het Ministerie van Economische Zaken Landbouw en Innovatie, en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, in het kader van OP-Zuid.

Welke Muziek
herinnering
wil jij nooit vergeten?

Deel 'm op muziekherinnering.nl

Win een
thuisconcert
van **Charly
Luske!**

alzheimer
nederland

Haal je master in Nijmegen en maak werk van je studie.

Kennis

waar je wat
mee kunt

KOM
NAAR DE
MASTERDAG
OP 12 NOV.

Studeer je hbo Rechten, heb je een gemiddeld eindcijfer van 7 of hoger en wil je je kansen op de arbeidsmarkt vergroten met een meestertitel?

Aan de Radboud Universiteit Nijmegen kun je via een speciale studieroute de master Nederlands recht behalen. Met dit diploma kun je ook kiezen voor een togaberoep als advocaat of rechter. Zo maak je werk van je studie.

www.ru.nl/rechtannahbo

Radboud Universiteit Nijmegen

VOORWOORD Avans is niet langer de beste hogeschool van Nederland. Tot die conclusie komen de redacties van Elsevier en de Keuzegids HBO Voltijd. Maar is dat zo'n ramp? Wat hebben studenten de afgelopen jaren gemerkt van het feit dat ze op de beste hogeschool zitten? Dat het steeds drukker werd in de gebouwen, dat er minder plek was in Xplora, lange rijen in de kantine en overwerkte docenten... De Keuzegids is er duidelijk in waarom Avans dit jaar op twee staat en Hogeschool Zeeland op één: 'De studenten van Hogeschool Zeeland zijn meer tevreden over de faciliteiten.' Daar zitten studenten blijkbaar niet de heljt van hun studie in noodgebouwen. Daar hoeven ze niet te vechten om een plekje voor de pc. Met de net begonnen verbouwing aan de Lovensdijkstraat in Breda en de plaatsing van noodlokalen in het achterhoofd, lijkt het mij sterk dat Avans volgend jaar de nummer 1-positie terugwint. Het zal nog even duren voor de faciliteiten op orde zijn. Scholieren kunnen daarom maar beter kiezen voor de Hogeschool Zeeland. Dan wordt het vanzelf rustiger op Avans. Geen rijen meer in de kantine en vrije pc's in Xplora. Dan doe je weer mee in de race voor beste hogeschool.

Arold Roostenburg,
Hoofdredacteur Punt
aa.roostenburg@avans.nl

08 16

07 **WAAROM-DAAROM**
Waarom zijn de warme maaltijden in de kantine zo populair?

08 **PROJECT**
Van hennepzaden biodiesel maken

10 **ACHTERGROND**
Minder Chinezen, meer Oost-Europeanen naar Avans

14 **RONDVRAAG**
Ben jij geregistreerd als donor?

23 **NET AFGESTUDEERD**
Als verpleegkundige aan de slag in Zwitserland

28 **SPORT**
Golven op hoog niveau

20

INHOUD

10 22

COLOFON

Punt is een uitgave van Avans Hogeschool en wordt gratis aan studenten en medewerkers ter beschikking gesteld. Het blad verschijnt maandelijks met uitzondering van de hogeschoolvakanties. De redactie werkt volgens beginselen van onafhankelijke journalistiek, zoals vastgelegd in het redactiestatuut. De redactie wordt terzijde gestaan door een Raad van Advies, die toeziet op de naleving van het redactiestatuut, en fungeert als klachteninstantie.

Hoofdredacteur:
Arold Roostenburg, 076-5250906,
aa.roostenburg@avans.nl
Eindredacteur:
Suzanne Wolters, 076-5238882,
sm.wolters@avans.nl
Deelredactie Breda:
Susan Docters, 076-5250893,
s.docters@avans.nl
Nina van den Broek, 076-5238896,
ne.vandenbroek@avans.nl
Deelredactie Den Bosch/Tilburg:

Laura Janssen, 076-5250861,
lcwjanssen@avans.nl
Sjuul Nelissen, 073-6295719,
s.nelissen@avans.nl
Raad van Advies: Erik Blokland, Hans de Brouwer, Petra Driessen, Mark Hasperhoven, Hans Pekaar.
Redactie-adres: Hogeschoollaan 1 Breda, kamer HA007/Onderwijsboulevard 215 's-Hertogenbosch, kamer OE002.
Postadres: Postbus 90116, 4800 RA Breda / Postbus 732, 5201 AS 's-Hertogenbosch.

E-mail: punt@avans.nl.
Advertenties: Bureau Nassau, 020-6230905, info@bureauassau.nl.
Landelijke nieuwsdienst: HOP.
Lay-out: Sena Ontwerpers, info@senaontwerpers.nl.
Fotografie: Beeldveld/Wilfried Scholtes, Paul Vermeulen en Niek Brunninkhuis/PHOTO 40.
Aan dit nummer werkten verder mee: Anna van Dooren, Kwennie Cheng.
Druk: De Bondt grafimedia communicatie bv.
Cover: Photo40.

COLUMNRICK

Slijterij

Even geleden ging ik een flesje likeur halen in een Bredase drank-

winkel. De combinatie van onschatbare dorst en het leven als arme student maakte dat ik twijfelde tussen maatje large en small. Vaak zijn mijn ogen groter dan mijn lever, en vandaar dat ik noodgedwongen met de grootste fles naar de kassa liep. Onderweg viel mij de slungelige gedaante van de kassier op, en daar zag ik het cliché; de drankverkoper is een drankorgel. Vanachter de toonbank staarde hij mij al enige tijd met tranende oogjes aan. Zijn lange, zwarte, ongewassen haren hingen als gordijntjes langs zijn transpirerende gezicht. Naarmate ik dichterbij kwam, werd de geur van Poolse bouwvakkers rond een uur of twee in de middag sterker. Hij ademde zwaar door zijn paarse neus en resten van rode wijn (ik meen een Cabernet Sauvignon uit 2008) waren nog duidelijk zichtbaar op zijn onverzorgde gezicht. Abrupt staakte ik mijn looppas. De gehavende *appearance* van deze slijter maakte mij het gezegde 'drank maakt meer kapot dan je lief is' volledig duidelijk. Ik ben teruggelopen om toch dat kleine flesje te halen, en ik nam me zelfs voor om er extra lang mee te doen. Heerlijk, dat soort passief-effectieve confrontaties. Die communicatievorm moet veel regelmatigiger gebruikt worden. Lak aan de overheid met haar miljoenenverslindende campagnes om een ongezonde leefstijl te ontmoedigen, *the medium is the message!* Dat concept moet breder opgepakt worden. Tabak mag voortaan alleen nog maar door vrouwen met een grauwe huid en verkoolde stembanden worden verkocht. In elke snackbar moet een puber met obesitas en een huid vol mayonaisepukkels achter de counter staan. Kijk, zó maken we elkaar nog eens bewust van onze keuzes en de gevolgen ervan.

Rick Bastiaanssen is derdejaarsstudent Human Resource Management in Breda

DEELTIJD- INSTITUUT IN DE MAAK

Alle deeltijdopleidingen van Avans worden uit de huidige academies gehaald en onderbracht in een apart instituut. Reden daarvoor zijn twee afzonderlijke ontwikkelingen, zegt bestuursvoorzitter Paul Rüpp: 'Enerzijds neemt het aantal deeltijdstudenten al jaren af, anderzijds is er juist bij de Academie voor Deeltijd minder afname. Deeltijdstudenten zijn een ander type studenten, je moet ze op een andere manier benaderen en lesgeven dan voltijdstudenten.' Dat kan volgens het College van Bestuur beter in een apart deeltijdinstituut dan bij de academies waar de primaire focus ligt bij de voltijdopleidingen.

Een andere ontwikkeling: de mogelijkheid dat deeltijdonderwijs vanaf 2017 niet meer of op een andere manier bekostigd wordt. 'Ook dan willen wij de deeltijdtak overeind houden. Om dat te kunnen, moeten we nu stappen ondernemen', aldus Rüpp.

Het proces zal in fases gaan verlopen, te beginnen met de economische opleidingen. Daarna komen techniek en zorg aan de beurt en tenslotte de deeltijdopleidingen van de Pabo en de Academie voor Sociale Studies. In 2017 moet het proces zijn afgerond.

Nieuwe leerafdelingen geopend

De opleiding HBO-Verpleegkunde heeft weer twee nieuwe samenwerkingsverbanden gerealiseerd; een leerafdeling in een ziekenhuis en leerafdelingen bij een zorgorganisatie waar studenten een alternatieve stage kunnen lopen. Het Franciscus Ziekenhuis in Roosendaal opende een leerafdeling die onderdeel is van de longafdeling. Derde- en vierdejaarsstudenten kunnen zich daar voorbereiden op de beroepspraktijk. Studenten HBO-Verpleegkunde in Den Bosch kunnen sinds kort terecht op leerafdelingen binnen zorgorganisatie Vivent, die onder andere thuiszorg en kraamzorg biedt.

'Binnen een leerafdeling werken meerdere stagiaires, van verschillende niveaus, met één enkele begeleider. Er is ruimte om nieuwe dingen uit te proberen, om innovatief te zijn. De stagiaires krijgen meer uitdaging en zijn zelfstandiger, maar er wordt ook veel samengewerkt', aldus docent Frank Koppejan.

ONLINE >>

punt.avans.nl

AVANS NIET LANGER DE BESTE

Avans is niet langer de beste hogeschool van Nederland. In de ranglijst van de *Keuzegids Hbo Voltijd* eindigt dit jaar Hogeschool Zeeland bovenaan. Avans eindigde de afgelopen drie jaar op nummer één, maar staat nu met 69,5 van de 100 punten op de tweede plek.

In de nieuwe ranglijst van weekblad *Elsevier* scoort Avans van de middelgrote hogescholen wel het beste: bij 28 van de 39 opleidingen zijn de studenten bovengemiddeld tevreden. Zeven opleidingen eindigen op de eerste plek, maar er zijn ook opleidingen van een topdrie-positie gedaald naar de middenmoot.

NUMERUS FIXUS VOOR HBO-RECHTEN

De instroom bij de Juridische Hogeschool Avans-Fontys wordt vanaf aankomend studiejaar aan banden gelegd. De opleiding HBO-Rechten krijgt een numerus fixus, gebaseerd op het aantal inschrijvingen van dit studiejaar. Directeur Gerard Hupperetz legt uit dat dat nodig is om de kwaliteit te bewaken. 'Zo kunnen we voor elke student waarmaken waar de JHS voor staat: kwalitatief en kleinschalig onderwijs.'

*Internationale
studenten
geven
Nederland
8,8*

Nederlandse hogescholen en universiteiten zijn populair onder Europese studenten. Ons land krijgt een 8,8 en deelt daarmee de vierde plek met Zwitserland en Engeland. Dat blijkt uit onderzoek van StudyPortals onder bijna 17.000 Europese uitwisselingsstudenten. Dit studiejaar schreven zich bij Avans opnieuw meer internationale studenten in; 381 ten opzichte van 337 in 2012. Die stijging geldt vooral voor Oost-Europese studenten, met name meer Bulgaren, Hongaren en Polen schreven zich in. Ook het aantal Italianen is verdubbeld.

[facebook.com/
puntavans](https://facebook.com/puntavans)

[twitter.com/
puntavans](https://twitter.com/puntavans)

Apart deeltijdinstituut Avans

HET FAILLIET VAN EEN LEVEN LANG LEREN

TEKST **AROLD ROESTENBURG** ILLUSTRATIE **ANNA VAN DOOREN**

De overheid overweegt om in 2017 te stoppen met de bekostiging van deeltijdopleidingen. Een deeltijdstudie zou dan ongeveer drie keer zo duur worden. Vooruitlopend op deze verandering heeft het College van Bestuur van Avans besloten de deeltijdopleidingen los te trekken van de voltijdvarianten.

Het bestuur constateert dat deeltijdonderwijs wezenlijk een andere tak van sport is dan voltijdonderwijs. Een ander type student dat gebaat is bij meer flexibiliteit. In plaats van een vierjarig traject dat leidt tot een diploma, wil men toewerken naar een modulaire opbouw. Op die manier zouden deeltijdstudenten een pauze kunnen inlassen en uiteindelijk toch hun diploma halen. Een aantal private aanbieders werkt al op die manier en met succes. Tegelijkertijd wil Avans het deel-

tijdonderwijs hbo-waardig houden, iets waar bij private aanbieders als de LOI nog wat op af te dingen valt.

Betere kwaliteit en meer flexibiliteit, menig huidig deeltijdstudent zou er geen problemen mee hebben. Maar er hangt een donkere wolk boven het deeltijdonderwijs. Straks betaal je geen 1.500 maar 4.500 euro collegegeld. Welke deeltijdstudent is dan nog bereid tot het volgen van een opleiding, hoe flexibel of goed die ook mag zijn? Voor de sectoren zorg en techniek komen er waarschijnlijk beurzen, economische studenten mogen hopen dat de werkgever meebetaalt. Vooral studenten in de sociale sector zullen hun eigen boontjes moeten doppen. Er is in die sector geen extra geld voor bijscholing. Leven lang leren is er dan niet meer bij voor de welzijnswerker. ●

WAAROM

zijn de warme maaltijden zo populair?

DAAROM

Sinds een jaar staat het in de Bredase kantine in de middagpauze rijen dik bij de toonbank voor de warme maaltijden. Volgens Rien van der Krabben, de chef-kok van deze culinaire hoogstandjes, heeft dat vooral te maken met het uitbreiden van de keuzemogelijkheden. 'Met twee basisbestanddelen (pasta of rijst), twee verschillende sauzen en een vlees- of viscomponent kun je twaalf verschillende maaltijden samenstellen. Ook vegetarisch dus.'

Elke dag komen er volgens Van der Krabben zo'n honderd (voornamelijk internationale) studenten in de middagpauze een warme hap à 2,95 euro bij hem scoren, 75 procent daarvan ziet hij zelfs dagelijks terug komen. Tussen de middag warm eten vinden zij echt niet ouderwets: 'Als ik 's avonds moet trainen, is het superfijn als ik al warm heb gegeten. Dan hoef ik geen boodschappen meer te doen en te koken als ik thuiskom, maar heb ik genoeg aan een soepje', aldus een student. Soms staan ze er een kwartier voor in de rij, maar de studenten hebben het ervoor over: 'Voor dat geld kun je echt zelf niet koken!' ●

Heb jij een interessante vraag? Mail ons: punt@avans.nl

Biodiesel halen uit hennepzaden en zeep maken van sinaasappelschillen. Jitse Prins, Siewart Driecce en Stijn Eversdijk, tweedejaarsstudenten Biobased TeCh, gingen aan de slag met bioraffinage.

Het klinkt bijna als het recept voor een taart. 'Je mengt vijftig gram citroenschillen en vijftig gram sinaasappelschillen met een staafmixer. Uit het mengsel pers je de vloeistoffen zodat er een droge massa overblijft.' Na een aantal ingewikkelde stappen heeft Stijn Eversdijk eiwitten uit de fruitschillen kunnen halen. Waarvan vervolgens diervoer gemaakt kan worden. 'Uiteindelijk bleken de fruitschillen maar één procent eiwitten te bevatten. Helaas is dat niet genoeg', zegt Stijn.

Hennepzaden

Medestudenten Siewart Driecce en Jitse Prins hebben van hennepzaden biodiesel gemaakt. De zaden zitten in de top van de plant. 'Hennepzaden hebben een laag THC-gehalte, zo'n 0,3 procent. Dat is zo laag dat je er niet stoned van kunt raken. Daarom zijn de zaden geschikt voor bioraffinage', vertelt Jitse. Biodiesel is een van de vele producten die je van hennep kunt maken. De stelen van de plant bijvoorbeeld, zijn te gebruiken voor kleding.

Bioraffinage is een duurzame verwerking van biomassa. Uit een vruchtschil kun je bijvoorbeeld verschillende producten en energie halen. Het afval dat wordt gebruikt, is niet duur. 'Voor achthonderd gram hennepzaden betaal je nog geen twee euro. En voor een paar sinaasappels ook bijna niets', zegt Jitse. Er wordt niets verspild. 'Je gebruikt alle mogelijke stoffen. Zo hadden wij net als Stijn eiwitten uit de hennepzaden kunnen halen, maar onze focus lag op biodiesel.'

Biodiesel

Het hele proces van biodiesel creëren van hennepzaden duurt

ruim 12 uur, verdeeld over drie dagen. 'Eerst vermalen we de zaden met een vijzel. Vervolgens halen we met behulp van een zogenoemde *French press* de olie en het water eruit. Door de hoge druk op de massa kunnen de vloeistoffen eruit worden geperst', legt Siewart uit.

Uiteindelijk worden de twee vloeistoffen van elkaar gescheiden en blijft alleen de olie over. Daaraan voegen de studenten vervolgens methanol - een soort alcohol - toe omdat de olie anders te stroperig is. 'Ook voegen we natriumhydroxide toe, een bijtende soda. Dat zorgt ervoor dat de reactie op gang komt. En zo maken we biodiesel.'

Een poging tot zeep maken van sinaasappelschillen is helaas mislukt. Maar de studenten geven aan dat dat op industriële schaal wel degelijk mogelijk is. Met de sterke geurextracten uit de sinaasappel had de zeep heerlijk geroken. Siewart: 'Wanneer je een sinaasappel pelt, ruik je al een lekkere zoete geur. Als je de vloeistoffen uit de schil haalt en het water verdampt, blijven alleen de geurextracten over. Dat is zeker tien keer zo geconcentreerd, waardoor de geur erg sterk is.' Op die manier kwamen twee verschillende proeven samen.

Staaftmixer

De studenten werken nu nog op lab-schaal. Om tot oplossingen te komen moeten ze creatief denken. Net als ieder ander gebruiken zij daarom huis-, tuin- en keukengerei. Zo dient een halve petfles als trechter en gebruikt Stijn een staafmixer om zijn sinaasappelschillen te vermalen. 'Sinaasappelschillen zijn goed te vermalen omdat ze droog en stevig zijn. Ik heb het ook geprobeerd met bananenschillen, maar dat werd een vies zacht prutje.' ●

*'Voor achthonderd gram hennepzaden
betaal je nog geen twee euro'*

PROJECT

TEKST NINA VAN DEN BROEK FOTOGRAFIE BEELDVELD/WILFRIED SCHOLTES

AUTORIJDEN OP HENNEPZADEN

WAAR ZIJN DE CHINEZEN GEBLEVEN?

TEKST **AROLD ROESTENBURG** ILLUSTRATIE **KWENNIE CHENG**

Tien jaar geleden kwamen er grote groepen Chinezen naar Avans, dit jaar nog maar een handjevol. Het aantal Oost-Europese studenten stijgt juist explosief. 'We kijken naar landen waar we op bepaalde thema's mee kunnen samenwerken.'

Zo'n tien jaar geleden gold China als het beloofde land voor Europese onderwijsinstellingen. Grote groepen Chinese studenten kwamen onder meer naar de Avans School of International Studies (ASIS) in Breda. Dit jaar telt ASIS nog maar vier Chinese eerstejaars. Is China minder belangrijk geworden voor Avans of

komen de Chinese studenten gewoon niet meer? 'Er spelen twee dingen mee', legt academiecteur Nies Rijnders uit. 'Ten eerste is er de taaldrempel. We stellen hoge eisen aan de beheersing van de Engelse taal. Studenten moeten op alle onderdelen minimaal een 6 halen. Veel Chinese studenten hebben daar moeite mee. Wat dat betreft lag het

niveau tien jaar geleden hoger. Wat ook meespeelt is dat Chinese studenten niet meer zo nodig naar het buitenland hoeven. De Chinese overheid investeert veel geld in onderwijs, de universiteiten in China worden beter. Voor steeds meer Chinese studenten is het aantrekkelijk om in eigen land hoger onderwijs te volgen. Waarom zouden ze dan nog naar Nederland komen?'

'Chinese studenten hoeven niet meer zo nodig naar het buitenland'

Samenwerken op thema's

China blijft wel een van de landen waar de hogeschool nauwe banden mee heeft en intensief mee wil samenwerken. 'We hebben er duidelijk niet voor gekozen simpelweg zoveel mogelijk studenten te werven, maar we kijken naar landen waar we op bepaalde thema's mee kunnen samenwerken', zegt bestuursvoorzitter Paul Rüpp.

Dat zijn vooral de zogenoemd BRIC-landen: Brazilië, Rusland, India en dus ook China. Zo is Avans al in een vergevorderd stadium om op het gebied van biobased economy samen te werken met bedrijven en universiteiten in Brazilië. Een ander belangrijk thema waarop Avans in het buitenland samenwerking zoekt is veiligheid.

'Voor alles geldt dat je goed moet kijken naar de kwaliteit van de samenwerking. Hoewel we in Rusland de banden gaan aanhalen met bijvoorbeeld de universiteit van Moskou en ook mogelijkheden onderzoeken in Sint-Petersburg, stoppen we de samenwerking met een andere Russische universiteit, die erg afgelegen ligt in het oosten van Rusland. Dat is geen goede plek voor onze studenten. Je moet denken: zou ik mijn kind daar naartoe laten gaan?', zegt Rüpp.

Buurland

Dichter bij huis blijft Duitsland volgens Rijnders het belangrijkste land. 'Het is ons buurland en een grote economische mogelijkheid. Ook daar moet je dus aandacht

LAND	AANTAL EERSTEJAARS 2007 -2008	AANTAL EERSTEJAARS 2013 -2014
België	9	16
Bulgarije	1	28
China	8	22*
Duitsland	59	82
Finland	8	0
Frankrijk	91	36
Groot-Brittannië	13	7
Hongarije	41	32
Indonesië	6	4
Italië	2	16
Letland	0	8
Litouwen	3	18
Maleisië	0	4
Marokko	8	3
Nigeria	0	15
Pakistan	3	4
Polen	14	7
Roemenië	1	6
Rusland	2	4
Spanje	23	3
Turkije	9	1
Verenigde Staten	6	6
Zuid-Korea	4	0

Nationaliteiten waarvan in 2007 of 2013 meer dan drie studenten begonnen bij Avans.

Bron: Dienst Financiën en Studentenadministratie, International Office.

*Van de 22 Chinese studenten zitten er maar 4 bij ASIS. In 2003 waren dat er nog 44.

voor blijven houden.' Elk jaar komt een groep Duitse studenten naar Avans, maar die groep groeit niet zo snel als die uit Oost-Europa.

'We zijn het afgelopen jaar gaan samenwerken met een agent in Oost-Europa, daarnaast hebben oud-studenten van de NHTV met hun eigen bedrijf veel promotie gemaakt voor Breda. Dat zorgt er mede voor dat er nu meer studenten uit bijvoorbeeld Letland en Bulgarije naar Avans komen. Het is ook makkelijker geworden voor die studenten omdat ze nu aanspraak kunnen maken op bijvoorbeeld de Erasmusbeurs.' En Nederland is in trek omdat het een veilig land is dat hoog staat aangeschreven als het gaat om de kwaliteit van het onderwijs.

In het geval van de Oost-Europese studenten gaat het dus om incidentele werving. 'Avans heeft een beperkt wervingsbudget, we kunnen niet overal tegelijk gebruik maken van agents', zegt Rijnders. Daarom wordt er elk jaar opnieuw gekeken waar kansen liggen. 'Zo hebben we vorig jaar de focus meer gelegd op Engelse scholieren. Daar ging het collegegeld enorm omhoog. Dat biedt dan perspectief voor ons.'

Incidentele werving zorgt dus voor de snelle aanwas van een nieuwe groep buitenlandse studenten, maar de investering in samenwerking met BRIC-landen moet op

de lange termijn het meeste opleveren. Niet alleen uitwisseling van studenten en docenten, maar ook stageplaatsen en het gezamenlijk uitvoeren van projecten en toegepast onderzoek.

Latin American Business Studies

ASIS start in september 2014 met de nieuwe major Latin American Business Studies om in te spelen op de groei van het Latijns-Amerikaanse continent als belangrijke economische speler. 'Het doel van ASIS is studenten opleiden voor de internationale markt. Daar hoort Latijns-Amerika bij', zegt academiedirecteur Rijnders. Hij verwacht niet dat de nieuwe major zal kannibaliseren op de major Asian Business Studies. 'Ik zie het als een uitbreiding van de keuzemogelijkheden. Nu kiest het merendeel voor International Business Studies omdat ze niet voor Azië willen kiezen. Straks komt daar dus een keuzemogelijkheid bij.'

De academie heeft al expertise in huis. 'Je hebt mensen nodig die ervaring hebben met zakendoen in Zuid-Amerika. Die specifieke kennis van de cultuur en de manier van handeldrijven is cruciaal. Niet alleen tussen Latijns-Amerika en Europa maar ook binnen Latijns-Amerika bestaan enorme culturele verschillen.'

Rijnders gaat binnenkort naar een conferentie van Latijns-Amerikaanse landen waar ook universiteiten uit Mexico, Argentinië en Chili aanwezig zijn. De academiedirecteur

hoopt daar nieuwe contacten te leggen en gebruikt daarbij de goede naam van Avans. 'Mensen willen graag samenwerken met een winnaar. We kunnen ons niet meten met Harvard, maar de positie van Avans als beste Nederlandse hogeschool is een *unique selling point*.'

ASIS gaat op haar beurt ook niet zomaar met elke buitenlandse universiteit in zee. 'Zwakke scholen maken bij ons geen kans.' Volgens Rijnders staat Latijns-Amerika erg positief tegenover samenwerking met Europa. 'Als je daar komt zijn de mensen erg open. Ze willen graag internationaliseren.' ●

'We kunnen onszelf niet meten met Harvard, maar de positie van Avans als beste Nederlandse hogeschool is een unique selling point'

BEN JIJ GEREĞISTREERD ALS DONOR?

ARANKA VAN WILLEGEN

derdejaars Bouwmanagement en Vastgoed Tilburg

'Negen jaar geleden heb ik twee weken in het ziekenhuis gelegen. Ik had een hartinfarct gehad. In het ziekenhuis kreeg ik donorregistratieformulieren voor als het mis zou gaan. Je weet natuurlijk nooit wat er kan gebeuren. Op zo'n moment ga je daar goed over nadenken. Ik heb toen besloten dat ik donor wilde worden. Als er iets met mij gebeurt, kan ik op die manier toch nog andere mensen helpen.

Mijn oma had op jonge leeftijd een nieuwe nier nodig. Zij heeft die toen ook gekregen en daar was ze heel erg blij mee. Mijn ouders begrijpen mijn keuze daarom heel goed. Op dit moment gaat het gelukkig beter met mij, maar ik heb nog steeds last van mijn hart.'

BOB TEBBE

eerstejaars Human Resource Management Breda

'Op mijn zevende is mijn moeder overleden aan een hersenbloeding. Zij was niet geregistreerd als donor, maar heeft die optie wel vaak besproken met mijn vader. Toen mijn moeder kwam te overlijden moest mijn vader een beslissing nemen. Hij wist hoe mijn moeder erover dacht en heeft besloten om haar hart te doneren.

Zelf ben ik ook geregistreerd als donor, misschien dat de gebeurtenis met mijn moeder daar wel een rol in heeft gespeeld. Toen ik op mijn achttiende een formulier thuisgestuurd kreeg heb ik dat direct ingevuld. Iedereen moet natuurlijk zelf weten wat hij of zij doet, maar ik vind dat wanneer je mensen kunt helpen je dat moet doen. Als je zelf een donor nodig hebt wil je ook dat andere mensen jou helpen.'

AMY KUIJLEN

eerstejaars Human Resource Management Breda

'Nee, ik ben niet geregistreerd als donor. Als ik dood ga wil ik begraven worden zoals ik ben. Het klinkt misschien egoïstisch, maar ik vind het idee gewoon niet fijn. Dat er mensen aan mij zitten en mijn lichaam leeg halen.

Als ik familie of goede vrienden kan helpen wanneer ik nog gezond ben zou ik dat wel doen. Omdat ik dan zelf de keuze kan maken en weet voor wie ik het doe. Een goede collega van mij had een nierziekte, daardoor werkten haar nieren nog maar voor 7 procent. Haar broer heeft toen een nier afgestaan aan haar. Dat vind ik een heel mooi en lief gebaar. Als ik de juiste bloedgroep had gehad, had ik hetzelfde gedaan voor haar.'

De Nationale Donorweek loopt nog tot en met 20 oktober. Doel ervan is mensen stimuleren hun keuze - Donor Ja of Nee - te registreren. Zes studenten van Avans vertellen waarom zij wel of niet besloten hebben om donor te worden.

CHRISTIAN VAN ZWEDEN

eerstejaars Maatschappelijk Werk en Dienstverlening Breda

'Toen ik achttien werd heb ik de donorregistratieformulieren thuisgestuurd gekregen. Mijn moeder wilde per se dat ik deze papieren zou invullen. Waarom zij dat zo graag wilde, weet ik eigenlijk niet. Ze is zelf ook donor en ze vindt dat je mensen moet helpen wanneer het kan.

Maar inmiddels zijn we vier jaar verder en heb ik de formulieren nog steeds niet ingevuld. Het is niet zo dat ik het niet wil. Ik denk dat het gewoon een beetje laksheid is. Nu woon ik op mezelf en kan mijn moeder me er niet meer op wijzen. Ik denk zelfs dat de papieren inmiddels in de prullenbak liggen. Maar bij deze beloof ik dat ik me snel via internet ga registreren!'

NEE

KEVIN KOO

vierdejaars Communication & Multimedia Design Den Bosch

'Uit respect voor mijn ouders ben ik geen donor. Zij zijn boeddhisten en geloven in reïncarnatie. Mijn moeder denkt dat wanneer je je organen afstaat, je in een volgend leven niet compleet terug komt. Het hiernaars heeft alles te maken met je lichaam en je ziel. Boeddhisten zijn bang dat je ziel je lichaam niet meer kan terugvinden in een volgend leven als je je organen hebt gedoneerd. Zelf geloof ik daar niet in, maar ik heb dat wel van huis uit meegekregen. Ik weet niet of ik wel donor zou zijn als mijn ouders geen boeddhist waren, daar heb ik nog nooit over nagedacht. Misschien zou het anders zijn als ik mensen kende die een donororgaan nodig hebben.'

THOMAS VAN LEEUWEN

eerstejaars Informatica Den Bosch

'Al op mijn veertiende heb ik het formulier ingevuld. Dat is nog best jong, maar toen wist ik al heel zeker dat ik donor wilde worden. Mijn ouders zijn ook beiden donor, misschien dat ik het daarom al zo vroeg wist. Ik heb er verder ook nooit meer over nagedacht. Ze mogen van mij al mijn organen hebben. Ik ken persoonlijk niemand die een donor nodig heeft. Maar als ik andere mensen daarmee kan helpen dan doe ik dat graag. Ik heb er zelf toch niets meer aan, dus dan kan ik mijn organen net zo goed afstaan.

Ik geloof niet dat mijn nabestaanden het daar moeilijk mee zouden hebben. Ze weten hoe ik ben en ik weet zeker dat ze achter mijn keuze staan.'

NEE

JA

Help! Ik zoek een kamer!

TEKST [SUSAN DOCTERS](#) FOTOGRAFIE [BEELDVELD/WILFRIED SCHOLTES](#)

Op kamers wonen hoort bij het échte studentenleven, vindt vierdejaars Thomas Kalis. Maar een geschikt onderkomen vinden is nog niet zo simpel. 'Ik reageer me suf, maar krijg zelden reactie terug.'

O

ndanks de goede voornemens van het kabinet en de woningcorporaties sloeg de

Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) begin september alarm. Er worden minder studentenwoningen gebouwd dan beloofd. Het landelijk tekort loopt op tot 14.000 studentenwoningen in 2016.

Thomas Kalis, vierdejaarsstudent Sociaal Pedagogische Hulpverlening, ging begin augustus op zoek naar een geschikt onderkomen in Breda om zijn laatste studentenjaar in te bivakkeren. 'Ik wil eigenlijk nog even van het échte studentenleven proeven. En op kamers wonen hoort daar gewoon bij.'

Kippenhok

De eerste drie jaar van zijn studententijd woonde de Avansstudent bij zijn ouders in Etten-Leur, maar hij vindt het nu wel tijd om zijn eigen afwas te doen. 'Ik ben bereid om kleiner te gaan wonen en om te betalen want dat hoef ik bij mijn ouders niet. Maar misschien ben ik kritischer dan andere studenten omdat het thuis ook prima is.'

'Tussenpersonen vragen exorbitant veel geld'

Zijn eisen? Verreweg de grootste kostenpost voor studenten is de huur, die moet naar de maatstaven van Thomas rond de 320 euro liggen, inclusief gas, water en licht. Daarnaast wil hij geen kippenhok, 8 vierkante meter is geen optie. Ook zoekt Thomas geen tijdelijke woning en omschrijft hij zichzelf als een rustig persoon, 'dus een party-huis is niets voor mij'. Geen onmogelijke wensen, toch?

3,5 procent

Het budget van Thomas zou wel eens te laag kunnen zijn. Het afgelopen jaar steeg de gemiddelde huurprijs van een relatief al niet goedkoop studentenonderkomen met 3,5 procent. De sterkste stijging in drie jaar tijd, meldt het Centrum Hoger Onderwijs

Informatie (CHOI) op basis van de Nationale Studenten Enquête. De gemiddelde bruto huurprijs van de bijna zeventigduizend uitwonende studenten die de enquête invulden is 341 euro per maand.

Bredase studentenkamers zijn zelfs de duurste van Brabant, een kamer kost hier gemiddeld 342 euro. In Avansstad Den Bosch daarentegen betaal je aanzienlijk minder, gemiddeld 307 euro. In Tilburg zijn de studentenkamers goedkoop (314 euro) en ruim. En niet geheel onbelangrijk: het bier is er niet duur. Verhuizen naar een andere stad ziet Thomas niet zitten. 'Dan kan ik net zo goed thuis blijven wonen. Het is met het openbaar vervoer van deur tot deur maar twintig minuten reizen. En op de fiets misschien een half uurtje.'

Bemiddelingskosten

Als je een studentenkamer zoekt, kun je je inschrijven bij een woningcorporatie. Bijvoorbeeld bij klikvoorkamers.nl, daar vind je studentenkamers en zelfstandige studentenflats van verschillende corporaties in Breda en Tilburg. 'Inschrijven is gratis

'1.500 mensen hebben mijn oproep gezien'

maar dan moet je wel rekening houden met wachttijden van misschien wel een aantal jaar. Eerstejaarsstudenten krijgen vaak voorrang, of je moet meteen verhuizen als je bent afgestudeerd', zegt Thomas.

Thomas reageert niet op kamers via bemiddelingsbureaus. 'Tussenpersonen vragen exorbitant veel geld.' Daarmee doelt de Avansstudent op de beruchte bemiddelingskosten die hoog op kunnen lopen. Uit onderzoek van het tv-programma *Kassa* blijkt dat bemiddelaars van studentenkamers een te hoge prijs voor hun 'hulp' vragen. Vierhonderd euro in rekening brengen voor het opstellen van een huurcontract staat natuurlijk niet in verhouding, vindt ook Jorien Janssen van de LSVb. Dat komt vaak voor, maar vanwege het kamertekort zijn er studenten die het accepteren.

De kosten om een kamer te vinden, kunnen zo enorm oplopen. Thomas: 'De bemiddelingskosten zijn een maand huur, daarnaast betaal je 125 euro administratiekosten voor het "helpen" vinden van een kamer. Soms worden er ook kosten voor de sleutel

in rekening gebracht. En dat moet je dan betalen naast de borg en de eerste maand huur!'

Traditionele websites

Iedereen kent ze, de traditionele websites zoals kamertje.nl, studentopkamers.nl en de populairste: kamernet.nl. Maar ook op bijvoorbeeld Marktplaats kun je kamers vinden. Zo'n 35 reacties verstuurdde Thomas in totaal. Ook via kamernet.nl, waar je uiteindelijk moet betalen als je ook daadwerkelijk op een kamer wilt reageren; 21 euro voor een abonnement van 15 dagen of 36 euro voor 60 dagen.

'Ik reageer me suf, zelfs tijdens mijn vakantie. Maar ik krijg zelden een reactie of het is een afwijzing.' Volgens de Avansstudent heeft dat te maken met de enorme vraag naar studentenwoningen: 'Als er superveel mensen reageren, nodigen ze waarschijnlijk

alleen de eerste tien uit om langs te komen.'

Virtuele briefjes

Thomas zet in zijn zoektocht nog een ander middel in: social media. Er hangen nog wel eens *oldskool* briefjes op prikborden maar de virtuele versie daarvan vind je tegenwoordig op je Facebook- en Twittertijdlijn. Op Facebook veranderde hij zijn naam in 'Thomas zoekt een kamer in Breda'. Op zijn tijdlijn en op Twitter plaatste hij een oproep.

Het blijkt de goedkoopste en de meest succesvolle manier. 'Mijn status werd gedeeld en mijn tweet geretweet, 1.500 mensen hebben mijn oproep gezien. Door iedereen te laten weten dat ik op zoek ben, kwam er een aantal kamers voorbij.' Die matches niet allemaal met Thomas zijn wensen maar uiteindelijk leverde het één bezichtiging op. Daar bleef het bij. Thomas heeft zijn kamerjacht uiteindelijk gestaakt en blijft bij zijn ouders wonen. Na zes weken, 35 reacties en één bezichtiging heeft het hem niets opgeleverd. Het heeft hem alleen maar geld (36 euro) en veel tijd gekost. ●

S

udent in Indonesië

PALMBOMEN EN WITTE STRANDEN

Paul Suntjens, vierdejaars International Financial Management in Breda, studeert een half jaar in Indonesië. 'Omdat het leven hier zo goedkoop is heb je als Nederlandse exchange student niet veel te klagen.'

Wat doe je precies in Indonesië?

'Als onderdeel van mijn internationale studie ben ik verplicht om een half jaar in het buitenland door te brengen. Ik heb ervoor gekozen om mijn minor op the Gadjah Mada University in Yogyakarta te volgen.'

Hard werken of 'living the good life'?

'It's living the good life. Omdat het leven hier zo goedkoop is heb je als Nederlandse exchange student niet veel te klagen; elke middag en avond uit eten is gebruikelijk. Ik volg wekelijks zes vakken op de universiteit. Voor elk vak moet er wel een presentatie of case voorbereid worden maar het niveau is lager dan in Nederland. Mijn vakken heb ik zo in kunnen plannen dat ik elke week maar op twee dagen les heb. Zo kan ik naast mijn studie nog veel leuke dingen ondernemen.'

Wat is het leukste dat je tot nu toe hebt gedaan?

'Veruit de mooiste ervaring was toen we voor vier dagen met een groep van ongeveer vijftig internationals zijn afgereisd naar de Karimunjawa eilanden. De plaatjes van witte stranden, kraakhelder water en onbewoonde eilandjes met palmbomen die ik alleen van Google kende waren nu het decor voor een weekend chillen en feesten.'

Waarom heb je het meeste moeten wennen?

'Aan de indirecte communicatie. Als je op straat de weg vraagt en mensen kunnen je eigenlijk niet helpen, zullen ze het uit beleefdheid toch doen en je waarschijnlijk de verkeerde kant op sturen. We zijn er ook achter gekomen dat een mondelinge afspraak hier niet zoveel betekent als in Nederland. In onze huizenjacht zijn we twee keer op het allerlaatste moment teleurgesteld door een huiseigenaar.'

KUNSTWERK

'Black Swan, zo heet dit kunstwerk. Ik heb het voor mijn achttiende verjaardag gekregen. Een goede vriend van mijn stiefvader heeft het voor mij gemaakt. Er zit een betekenis achter, namelijk dat je op je achttiende volwassen wordt.'

FOTO: BEEELVELD/WILFRIED SCHOLTES

STUDENTENKAMER

DAAN MOOREN, vierdejaars Bouwkunde Architectuur in Tilburg, betaalt 365 euro exclusief servicekosten per maand voor een kamer van 16m².

FOTOLIJSTJE

'Dat is een foto van mijn vader, André. Hij is overleden toen ik vijf was. Als je op kamers gaat, kun je niet al je spullen meenemen. Maar ik vond dat deze foto wel een mooi plekje moest krijgen op mijn kamer.'

GITAAR

'Klinkt nog best zuiver, toch? Op mijn twaalfde ben ik op gitaarles gegaan. Deze western gitaar heb ik zelf gekocht. Sinds ik op kamers zit heb ik helaas niet veel tijd over om te spelen.'

BUREAU

'Mijn bureau komt uit de jaren vijftig. Het is een oud directeursbureau. Voor mijn studie is het erg handig. Ik moet veel tekenen op grote vellen en vaak heb ik dan ook nog een computer nodig. Een groot bureau komt daarom goed uit.'

Jasper Uitterhoeve,
Peeke Kuepers en Rainier
van IJendoorn zaten
vorig schooljaar nog
in de schoolbanken
van Communication &
Multimedia Design in Breda.
Sinds september zijn ze
fulltime aan de slag voor
hun eigen multimediale
designbureau Studio
Mangoest.

DRIE CREATIEVELINGEN IS BETER

TEKST **SJUUL NELISSEN** FOTOGRAFIE **NIKE BRUNNINKHUIS/PHOTO40**

In een oud schoolgebouw in Breda, dat nu dienst doet als onderkomen voor startende ondernemers, zitten de jongens van Mangoest in hun kantoor. Groot is het niet, maar er is genoeg plek voor ieders laptop, het is betaalbaar en er is bovendien goede koffie.

‘Het is te gek om hier te zitten. Het hele gebouw is gevuld met creatieve jonge mensen die net hun bedrijf aan het opstarten zijn’, vertelt Rainier. ‘Je komt hier makkelijk met anderen in aanraking en er is veel verschillende kennis in huis.’ Dat typeert volgens Jasper ook hun eigen bedrijf. ‘Onze kracht is dat we zo goed als alles kunnen. Van animatiefilms tot websites, wij kunnen het maken. Iedereen heeft zijn eigen specialisatie. We vullen elkaar perfect aan.’

Mangoest

Voor de naam Studio Mangoest werden de jongens geïnspireerd door een dapper roofdiertje dat niet bang is voor slangen. Jasper: ‘De man-

goest ziet er lief uit maar cirkelt zo lang om een cobra heen, tot hij de zwakke plek heeft gevonden en de slang in één keer doodt. Zo werken wij ook: als iemand met een probleem naar ons toe komt, cirkelen we er omheen op zoek naar de juiste oplossing. Die hoeft niet voor de hand te liggen. Het kan totaal iets anders zijn dan wat de opdrachtgever eigenlijk in gedachten had.’

Starters

De opdrachten lopen inmiddels binnen. Ze ontwierpen een website voor een restaurant, bedachten een Facebookactie voor een golfvereniging en zijn bezig met een interactieve website voor een hotel. ‘Als starters mogen we zeker niet klagen. Uit de opdrachten die we doen komen weer nieuwe voort’, vertelt Peeke. Rainier: ‘Het is druk. We zien elkaar meer dan we onze vriendinnen zien.’

‘Onze kracht is dat we jong en vooral enthousiast zijn’, vertelt Rainier. ‘Dat enthousiasme werkt aanstekelijk. Het is voor opdrachtgevers

De creatieve alleskunn
van Mangoest: (v.l.n.r.)
Peeke, Jasper en Rainier.

DAN ÉÉN

juist spannend dat we net beginnen. Wij werken niet volgens een vast stramien en willen ons bij elke opdracht weer onderscheiden. Opdrachtgevers willen verrast worden en dat is precies wat we doen.'

Geen bijbaantjes

Jasper en Peeke zijn fulltime aan het werk voor Studio Mangoest. Rainier werkt daarnaast nog bij een ander creatief bedrijf. 'We kunnen er voorlopig van leven. Het is alleen onzeker of de opdrachten blijven binnenkomen. Dat zorgt wel eens voor stress. Hebben we de volgende maand wel genoeg opdrachten en inkomsten?', aldus Jeroen. 'We werken ook niet voor het geld. We willen in de eerste plaats mooie dingen maken en onszelf ontplooiën. Omdat we niet voor een baas werken, is er veel ruimte om dat te doen.'

Over tien jaar hopen de CMD'ers nog steeds samen te werken. 'Ik hoop alleen dat het bedrijf tegen die tijd flink is gegroeid en we een groter kantoor hebben', vertelt Jasper. 'En een stagiair!', roept Rainier.

NET AFGESTUDEERD

EVELIEN NORBART

LEEFTIJD: 23

AFGESTUDEERD: februari 2013

OPLEIDING: HBO Verpleegkunde in Breda

WERKT BIJ: Kanton Spital Aarau (KSA), Inner Medizin

FUNCTIE: Diplomierde Pflegefachfrau (verpleegkundige)

VERDIENT: bijna 4.000 euro per maand

Je werkt in Zwitserland. Hoe ben je daar terecht gekomen?

'Ik kon na mijn afstuderen geen "passende" baan vinden en voor een andere studie of master had ik op dat moment geen geld. Een oud-klasgenootje wees mij op een bemiddelingsbureau dat verpleegkundigen zocht op de Nederlandse Antillen en in Zwitserland. Ik wilde solliciteren op Aruba, maar helaas hadden ze daar geen vacatures. Op mijn cv hadden ze gezien dat ik Duits spreek en aan de hand daarvan boden ze me een baan in Zwitserland aan.'

Is het zo lastig om in Nederland werk te vinden?

'Niet als je in een verpleeghuis of bejaardenhuis wil werken, daar hebben ze altijd te weinig verpleegkundigen. In een ziekenhuis zoeken ze jonge mensen met veel ervaring. Als je net bent afgestudeerd heb je die nog niet. Ook worden veel vacatures intern ingevuld.'

Is werken in Zwitserland heel anders dan in Nederland?

'In het begin was vooral de taal erg wennen. Zwitser-Duits is voor de nieuweling onverstaaanbaar. In Zwitserland voeren verpleegkundigen meer verpleegtechnische handelingen uit, terwijl men in Nederland snel geneigd is om, voor bijvoorbeeld bloed prikken, het laboratorium te bellen. Verder is de hiërarchie hier duidelijk merkbaar. Verpleegkundigen hebben minder in te brengen bij een arts dan in Nederland.'

Hoe zie je je toekomst?

'Ik ben een passende master aan het zoeken, maar omdat Zwitserland geen lid is van de EU is dat lastig. Ik wil graag een tot twee jaar in het KSA blijven werken en gelijktijdig een master volgen. Eigenlijk ben ik naar Zwitserland gekomen als tussenoplossing, zodat ik over een jaar zeker een baan heb in Nederland maar dat is nu helemaal niet meer interessant. Ik ben nog jong en er zijn nog ontzettend veel betere, leukere en spannendere opties.'

COLUMNMICHAEL

Ploffen

Als docent zit je betaald op een mooiere stoel

achter een groter bureau, terwijl studenten zich scheel betalen om een houten zitvlak te kweken achter een tafeltje van basisschoolformaat. Tijdens het geklets van 'de toekomst' let ik (in tegenstelling tot diezelfde groep) goed op en luister ik aandachtig naar de studentikoze verhalen.

Niet inhoudelijk uiteraard, maar (bij)woordelijk. Bijwoordelijk van graad bijvoorbeeld. Wat? Een paar voorbeelden: als kind bouwde ik reuzekastelen, was ik superverliefd op mijn buurmeisje en kon ik megagoed voetballen. Later vond ik alles fucking, vermoedelijk als gevolg van mijn leeftijd en bijbehorende hormoonhuishouding. Ik luisterde vette muziek (Captain Jack), speelde dikke nummers (I like to move it), en keek zwaar goede series (Bassie en Adriaan). Overgewicht was toen de norm. Toen ik in 2006 in Brabant ging studeren (een inheems gebied waar de mensen raar praatten) was het kei gezellig, terwijl studiegenoten het leven in Delft moeilijk goed vonden. Wonen in de Achterhoek was machtig mooi, en Limburgers vonden hun afvallige cultuur mega tof. Met het oog op mijn contract (vooral de verlenging) heb ik de vulgaire en studentikoze taal achter mij gelaten en spreek ik inmiddels deftig over buitengewone vrijdagmiddagborrels en mijn uitermate behoorlijke baas.

Bijwoorden van graad dus, een onderwerp waar ik als taaldocent kwijlend en watertandend naar kan luisteren. Als kenner en trendwatcher met een ervaren luisterend oor kan ik je daarom alvast vertellen wat het nieuwe kei, mega, super, moeilijk of fucking vette wordt: plof.

Je eet plofkipnuggets en plofpaling, hebt als plofstudent les van plofdocenten (in positieve zin), gaat op donderdag naar een ploffeest en vrijdag met een plofkop naar de les (of niet) om je hersens te plofkraken. Ontploffen is het nieuwe relaxen als je het niet plofdruk hebt, en in het weekend kun je weer ploffen en nog meer ploffen. En ik? Ik plof gewoon betaald neer op een plofmooie stoel achter een plofgroot bureau.

Michael Doove is docent taal en communicatie aan de Juridische Hogeschool Avans-Fontys.

STUDENTENTIJD VAN

SUZAN VAN BRUSSEL

Begrip voor brakke studenten

Suzan van Brussel, docent Nederlands aan de Pabo, tolereert onderuitgezakte studenten in haar les want ze weet als geen ander hoe je het studentenleven moet leiden. En dat wordt gewaardeerd; ze werd door Avansstudenten uitgeroepen tot Docent van het Jaar.

'Ondanks dat ik niet kon wachten om op eigen benen te staan, was ik zoekend in mijn studententijd. Zo ben ik in vier jaar tijd vijf keer verhuisd. Als ik een leukere kamer tegenkwam, bijvoorbeeld dichterbij het centrum, kwam mijn vader weer met zijn aanhangertje om mijn spullen op te halen en verhuisde ik weer. Niet dat ik het dan niet naar mijn zin had waar ik woonde, dan was ik gewoon weer toe aan iets nieuws. Zo heb ik veel mensen leren kennen en uiteindelijk mijn beste vrienden gemaakt. Tilburg is echt een fantastische stad om te studeren!

Ik heb eerst een jaar algemene letteren gestudeerd in Utrecht en woonde toen bij een hospita in Nieuwegein. Ik vond de mensen stug, miste de Brabantse gezelligheid waarin ik ben opgegroeid. Daarnaast was die studie letterlijk te algemeen.

In 1995 ging ik in Tilburg taal & cultuurstudies volgen aan de universiteit. Elke week op stap bij Bolle en op zondag na de hockeywedstrijd doorhalen in Brandpunt. Drinken, roken en vriendjes: ik heb het allemaal aan den lijve ondervonden. Ik begrijp het dan ook wel als studenten op vrijdag brak in mijn les zitten.

Toen ik die studie afrondde, ben ik gaan reizen in Namibië en Zuid-Afrika. Ik kom dan wel uit een onderwijsfamilie, maar daar heb ik pas echt ervaren hoe nuttig het is om iemand anders iets te leren. Daarom schreef ik me in voor een verkort traject aan de Pabo bij Fontys in Den Bosch. En als je dan zó wordt gewaardeerd door je studenten, weet je dat je de juiste keuze hebt gemaakt.'

'Het meeste gedoe is er
bij 16+-films'

.....
BIBAAN
.....

RIK WESTHOF IS EERSTEJAARS INTEGRALE VEILIGHEID IN DEN BOSCH. HIJ WERKT VIJFTIEN À TWINTIG UUR PER WEEK BIJ PATHÉ BIOSCOOP IN EINDHOVEN VOOR 5,50 EURO PER UUR PLUS TOESLAGEN.

'Sinds maart werk ik bij Pathé. Ik draai verschillende diensten: als usher, concession of atm'er. Ushers controleren de kaartjes en houden de filmzalen schoon. Concession is achter de kassa of het buffet. Maar de leukste functie vind ik werken als atm'er. Als gastheer ontvang je de mensen bij binnenkomst. Op zaterdagavond is dat lekker hard werken. Ik hou ervan mensen te helpen en problemen op te lossen, zoals reserveringen die niet goed zijn doorgekomen. We hebben acht zalen, waarvan de grootste de lmax-zaal is met 450 plaatsen, dus het kan aardig druk zijn. Elke medewerker moet er representatief uitzien. We dragen dezelfde bedrijfskleding: de mannen blauwe poloshirts en de vrouwen roze. Zichtbare tattoos moeten afgeplakt worden. Ik ben een enorme filmfan geworden door mijn werk bij een bioscoop. Nu ga ik soms wel drie keer per week. Als medewerker heb je voor 5 euro per maand gratis entree voor twee personen bij alle films. Door veel films te zien, weet je ook weer wat je klanten kunt aanraden. Het werk is niet alleen kaartjes scheuren en popcorn scheppen, soms is er ook overlast. Het meeste gedoe is er bij 16+-films. Bij twijfel over iemands leeftijd moet ik naar een identiteitskaart vragen. Zonder kom je dan niet binnen en dat levert vaak boze reacties op. Maar Pathé kan hoge boetes krijgen als we ons niet aan die leeftijdsgrens houden. Daar wordt streng op gecontroleerd.'

ELK ZICHZELF RESPECTEREND EETCAFÉ HEEFT ER WEL ÉÉN: EEN DAGHAP DIE OP ZO'N SMOEZELIG KRIJTBORD STAAT GESCHREVEN. DOOR MENIG STUDENT ENORM GEWAARDEERD OMDAT ZE OVER HET ALGEMEEN GEEN RIB UIT JE LIJF KOSTEN. MAAR ZIJN HET KLIKJES VAN DE VORIGE DAG OF ZIJN ZE OOK ECHT LEKKER?

TEKST **NINA VAN DEN BROEK, SUZANNE WOLTERS**

FLINKE

PEPERSTEAK 9,50 EURO
CAFÉ BRUXELLES, HAVERMARKT 7 BREDA

Bruxelles heeft iedere dag van de week een vaste daghap. Op donderdag is het pepersteak met echte Vlaamse frieten. Klinkt niet verkeerd toch? De serveerster vraagt of ik er een sausje bij wil bestellen, want die zit niet bij de steak. Dat is dan weer jammer. Het bord is goed vol. De frieten zijn mooi goudbruin gebakken. En ze zijn lekker! De dikke Belgische mayonaise maakt het af. **De pepersteak is lekker mals. Wel jammer dat hij lauw is.** Het sausje (dat ik er los bij heb besteld voor bijna twee euro) stelt maar weinig voor. Het lijkt een beetje op zo'n kant-en-klarsausje.

De salade is lekker, alleen zijn ze volgens mij de dressing vergeten. Het hoopje aardappelsalade op het bord ziet er een beetje triest uit, maar het smaakt niet eens zo verkeerd! De sfeer in het Belgische café is gezellig. Het zit stampvol. Jammer dat de serveersters aan de bar het te druk hebben met kletsen en giechelen en niet één keer komen vragen of alles naar wens is. Na een kwartier met een leeg glas te hebben gezeten komt een meisje eindelijk vragen of ik nog iets wil drinken. Helaas sta ik dan al op het punt om weg te gaan.

KALKOENFILET IN KETJAPSAUS 7 EURO
STUDIO DEPENDANCE,
VISMARKTSTRAAT 2 BREDA

De daghap van Dependance ziet er smakelijk uit. Het bord is goed gevuld met veel vlees. **Je zou hooguit kunnen zeggen dat ze in de keuken iets zijn uitgeschoten met de saus.** Nadeel van kip of kalkoen als daghap is dat het vlees vaak te droog is. Bij Dependance is dat helaas niet anders. En na een tijdje gaat de overheersende smaak van ketjap je wat tegenstaan. Wat je allemaal krijgt voor 7 euro is niet slecht: bij de kalkoenfilet zit veel friet en een schaalje met salade. Die is vers,

Elke maand testen we daghappen in de Avanssteden. Deze maand zijn *drie Bredase restaurants/eetcafés* aan de beurt.

BORDEN VOL

mooi opgemaakt en er zit een lekkere dressing overheen. Betaal je 2,95 extra, dan krijg je er nog een stokbroodje met kruidenboter vooraf bij en koffie of thee na. Heel geschikt voor een studenten-budget.

Dependance zit op deze woensdagavond goed vol, alle tafeltjes zijn bezet. De service heeft er niet onder te lijden. De bediening is attent en vraagt of alles naar wens is en na afloop of het gesmaakt heeft. Een leeg glas blijft niet lang onopgemerkt.

Verwacht bij Dependance geen culinaire hoogstandjes, maar wel een vol bord eten voor een prima prijs.

CHIMICHANGA 6,90 EURO **RESTAURANT POPOCATEPETL,** **SCHOOLSTRAAT 2 BREDA**

Bij Mexicaans Restaurant Popocatepetl moet je even zoeken naar de daghap, ofwel de Plato del Dia. Achterin de menukaart zie je dat je er op maandag, dinsdag en woensdag voor 6,90 euro een kunt bestellen. Bij de bediening moet je zelf even vragen wat het is, want in dit restaurant vind je geen krijtbord waar de daghap op geschreven staat. Het blijkt deze woensdag Chimichanga te zijn, een soort Mexicaanse lasagne met tortilla's in plaats van lasagnebladen. **Eerste pluspunt: je krijgt de keuze tussen de vegetarische variant met alleen groente en de**

variant met gehakt. De Chimichanga wordt heet geserveerd, met zure room. Verder zit er niets bij, maar dat is ook niet nodig. Je hebt genoeg aan dat bord vol. De smaak is prima. De combinatie van Mexicaans gekruid gehakt, groente en zure room is heerlijk. Het is rustig in het restaurant, maar dat zorgt er gelukkig niet voor dat de serveerster om de haverklap aan je tafel staat om te vragen of je nog wat wilt drinken. Lachen geblazen - en een beetje gênant - is het als de bediening met twee man sterk, met Mexicaanse hoed en vuurwerk, al 'Cumpleaños Feliz' ('Happy Birthday' in het Spaans) zingend een jarige gast verrast. Vergeet dus niet te melden dat je jarig bent, als je ervan houdt om toegezongen te worden.

Een balletje slaan met de vicepresident

Golf is zeker geen elitaire sport voor rijke oudjes zegt Bas Post, tweedejaarsstudent Technische Bedrijfskunde in Den Bosch. 'Het is jammer dat het zo elitair overkomt, het is een spannende sport met veel gewone, jonge mensen.'

De negentienjarige Bas begon met golfen nadat zijn vader hem een dagje meenam naar de baan in Bruinisse. De grote geldbedragen waar de profs mee naar huis gaan, zijn voor de voormalig Zeeuws kampioen helaas niet weggelegd. Als amateur krijgt hij geen prijzengeld maar waardebonnen. 'Golfen kost me meer dan het oplevert. De waardebonnen zijn leuk, maar uiteindelijk draait het om de sport', zegt Bas.

Bas woont op kamers in Den Bosch en traint ongeveer vijftien uur in de week. Hij speelt in de eerste klasse voor Grevelingenhout. 'De competitie is het mooiste aan golf. Je speelt met je team meerdere rondes. We hebben een heel jong team en het gaat goed. De wedstrijden zijn spannend en het is ook gezellig.'

De spanning loopt soms hoog op tijdens het golfen. 'Als je in een finale speelt, voel je de druk. Het balletje ligt een meter van de hole. 99 van de 100 keer lukt je dat met gemak maar op het moment dat het móet, is het soms erg

lastig. Als je die put mist, kun je wel door de grond zakken.'

Tijdens een stage bij een bedrijf in de Amerikaanse staat Delaware was hij vijf dagen per week te vinden op het Amerikaanse gras. 'Amerikanen weten hoe ze een goede baan moeten maken. Het weer is daar beter en het gras ligt er perfect bij. Daarnaast word je fantastisch behandeld. Ze doen echt alles voor je. Je krijgt zelfs een eigen kluisje en ze maken je clubs schoon.'

Bovendien liep Bas er de Amerikaanse vicepresident Joe Biden tegen het lijf. 'Er stonden zestien van die brede bodyguards om hem heen. Ik durfde hem niet te vragen om een potje te spelen. We hebben elkaar wel gedag gezegd. Dat vond ik al mooi genoeg.'

Waar was dat feestje?

WAT?

MEGA MILLER STUDENTENFEEST

WANNEER?

DINSDAG 24 SEPTEMBER

WAAR?

CAFÉ MILLER TIME BREDA

FOTO: BEELDVELD/WILFRIED SCHOUTES

[ADVERTENTIES]

Radboud Universiteit Nijmegen

Masteravond 12 november 2013

Informatie over masteropleidingen,
speciaal voor hbo-doorstromers.

Programma en aanmelding:
www.ru.nl/masteravond

Radboud Universiteit Nijmegen

Ik schenk voor
mijn vriendin

Organiseer ook een Koffie Schenk Ochtend en steun kankeronderzoek

Nodig vrienden en familie uit en vraag een
bijdrage per kopje koffie of cupcake. Ga naar
www.staoptegenkanker.nl/koffieschenkochtend
en kijk hoe jij mee kunt doen!

iedereen verdient een morgen

5 NOVEMBER - FEEST

90'S NOW

Ga jij helemaal los op muziek van de Backstreet Boys, de Venga Boys of 2 Unlimited? Leef je uit tijdens 90's Now in poppodium W2 in Den Bosch. Gary Global en zijn Extended AllStar Hitsystem zorgen voor een feest der herinnering met hits uit de jaren negentig. Hou je meer van alternatieve muziek uit de 90's? Dan is er ook aan jou gedacht. In de foyer van W2 Poppodium kun je dansen op alternatieve hits uit de jaren negentig.

Poppodium W2 Den Bosch, 22.00 uur, 7,50 euro.

26 OKTOBER - CULTUUR

TILBURGSE CULTUURNACHT

Tijdens de derde editie van de Tilburgse Cultuurnacht wordt de binnenstad omgetoverd tot één groot podium voor theater, kunst, dans en muziek. Van galerieën en ateliers, theaterzalen en muziekpodia tot winkelpanden en straathoeken; de Cultuurnacht voert door de hele binnenstad. Zangeres Janne Schra en het duo Tangerine treden op in popcentrum 013. Passe-partouts zijn te koop voor 10 euro.

Kijk voor het volledige programma op cultuurnachttilburg.nl.

24 T/M 27 OKTOBER - FEEST

OKTOBERFEST

Vier dagen lang Schlagers, Bier, Bratwurst und Spaß in Tilburg tijdens het derde Oktoberfest. Dit jaar is het Duitse feestje in de Koepelhal in de spoorzone. Donderdagavond staat het Oktoberfest in het teken van studenten. Onder anderen - wie kent ze niet - Zu Gabe, Nünentaler Schürzenjäger en Thorsten von Lippe Biesterveld zullen het muzikale programma verzorgen.

Koepelhal Tilburg, 17.00 uur, 7,50 euro.

22 OKTOBER - CABARET
MARTIJN KONING

De eerste avondvullende voorstelling van Martijn Koning zal geen enkele avond hetzelfde zijn. Elke maand speelt de comedian van Comedytrain in op het nieuws. In *De Maand van Martijn* blikt hij op geheel eigen wijze terug op groot en klein nieuws, maar op ook persoonlijke belevenissen, gênante momenten en ontmoetingen met bijzondere personen.

Verkadefabriek Den Bosch, 20.15 uur, 14 euro.

7 NOVEMBER - CONCERT
BETTENS

De Belgische broer en zus Gert en Sarah Bettens, ooit bekend als K's Choice, gaan tegenwoordig door het leven als Bettens. Ze kregen het verzoek om de soundtrack te schrijven voor een natuurdocumentaire over Antarctica. Het resultaat: het nieuwe studioalbum *Waving At The Sun* en een Europese tour. Bettens zal nummers van het nieuwe album ten gehore brengen maar ook de oude K's Choice klassiekers worden in Breda niet vergeten.

Mezz Breda, 20.00 uur, 30 euro.

BOEK STEPHANIE SCHUTTE -

OP KAMERS. SCHOONMAKEN HOORT ERBIJ!

Goed idee, een boekje over schoonmaken voor studenten die op kamers gaan. Dat is immers meestal niet hun sterkste kant. Op het eerste gezicht lijken er handige tips in te staan, die studenten meteen kunnen toepassen. Maar de auteur gaat over sommige onderwerpen wel erg lang door. Twaalf

pagina's over de afwas is wat veel. En tien over het indelen en schoonmaken van de koelkast is overdreven. Bovendien zijn sommige tips echt open deuren. 'Goed om te onthouden: alles met een stekker (dus ook een tosti-ijzer) mag NIET IN HET (AFWAS)WATER!' lijkt eerder geschreven voor basisschoolkinderen dan voor studenten. Tips over stoffen, stofzuigen en dweilen - wat iedereen wel eens doet, toch? - zijn dan weer amper terug te vinden. Terwijl daar best iets meer over te zeggen is dan in het boekje staat. Met tips als 'Stofzuigers kun je op elk soort vloeroppervlak gebruiken' word je nooit een volleerde poetser. [Suzanne Wolters]

MUZIEK DE JEUGD VAN TEGENWOORDIG -

"JA, NATUÚRLIJK!"

Willie Wartaal, Vieze Fur en Faberyayo zijn terug met een vierde studioalbum: "Ja, natuúrlijk!". Dat moest van De Jeugd van Tegenwoordig vooral een 'nare, irritante, vervelende,

onaardige zuigplaat' worden en dat is gelukt.

"Ja, natuúrlijk!" is raar, soms grappig maar vaak simpelweg irritant. Bijvoorbeeld het nummer 'Bewuste Sabotage' dat de hele dag in je hoofd blijft doorzeuren. Andere nummers zijn beter, dankzij de goede muziek van producer en Neger des Heils, Bas Bron. De beats zitten goed in elkaar en zijn zeer aanstekelijk.

"Ja, natuúrlijk!" is een beetje vreemd en niet zo goed als we van de Jeugd van Tegenwoordig gewend zijn. Maar door de aanstekelijke beats zal het nieuwe repertoire van De Jeugd toch weer voor veel plezier zorgen op festivals, feestjes en partijen. [Sjuul Nelissen]

APP NETFLIX

Netflix biedt voor een vast bedrag per maand onbeperkt series en films aan. Je kunt de app gebruiken op je pc, tablet, smart-tv of je spelcomputer. Is er even niets op tv, ga naar de app en kijk wat er voor jou wordt aanbevolen. Netflix zóu de perfecte manier kunnen zijn om het illegaal downloaden van films en series tegen te gaan. Maar het aanbod is beperkt en vaak niet compleet. Grote series als *Game of Thrones* en *Breaking Bad* ontbreken. Van *Lord of the Rings* zijn deel twee en drie wel te bekijken maar van deel één ontbreekt ieder spoor. Het duurt erg lang voordat een serie wordt aangeboden na de eerste uitzenddatum. Als het aanbod completer en sneller was én iedereen zou beschikken over een smart-tv zou Netflix perfect zijn. Tot die tijd blijf ik, als diehard serie- en filmverslaafde, nog even downloaden. [Sjuul Nelissen]

TV R.U.B.E.N.

In *R.U.B.E.N.*, de nieuwe BNN-quiz onder leiding van Ruben Nicolai, is de quizmaster zelf ook deelnemer. Het idee is grappig, maar heeft niet zoveel toegevoegde waarde. Van de drie kandidaten, bekende Nederlanders, zit er steeds één naast Nicolai. De andere twee zitten dan te wachten

in de 'peeskamer' zoals de presentator het noemt. Een vrouwelijke voice-over stelt de vragen. Daar is geen lijn in te ontdekken: van vragen over de BN'ers zelf tot verkeersregels en van tongzoenen tot straattaal. Nicolai weet de antwoorden ook niet en moet net als de BN'ers vaak maar wat gokken. Dat levert geen hilarische situaties op. Jammer.

De gasten zijn leuk, maar doen soms iets te veel hun best om grappig te zijn. Ook Nicolai komt niet echt uit de verf. Dat alles maakt van *R.U.B.E.N.* geen bijzondere quiz, maar meer het zoveelste formatje waarvoor BN'ers van stal gehaald worden. [Suzanne Wolters]

SITE ELINEA.NL

Voor de kritische student die meer wil dan de hapklare brokken nieuws van *Nu.nl*, *Metro* of *Spits* is er nu eLinea en binnenkort gaat het vergelijkbare Blendle live. Die websites bieden bestaande content uit kranten en tijdschriften online aan. Blendle werkt zoals iTunes: betalen per artikel. eLinea werkt zoals Spotify: voor 9,99 euro per maand heb je onbeperkte toegang, maar je kunt artikelen ook los kopen. Om kennis te maken is eLinea voor nieuwe gebruikers de eerste twee dagen gratis. Handig is dat je kunt zoeken op genres als politiek, economie of muziek, maar ook op medium, bijvoorbeeld *HP/De Tijd* of het toonaangevende muziektijdschrift *OOD*. De site is strak en simpel, zonder poespas. Eén nadeel: concurrent Blendle heeft vrijwel alle grote media weggekaapt. Je moet op eLinea dus iets beter zoeken, maar er zitten zeker mooie verhalen tussen. De vraag is alleen wie daarvoor een tientje per maand wil betalen. [Laura Janssen]

BACKPACKING AROUND THE WORLD

CHANGED MY LIFE

- CARLIJN

WERELDTICKETS
VOOR STUDENTEN
AL VANAF
€ 1.395,-

kilroyworld.nl

